

БУРЯТ УНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведей орган

№ 255 (9702)

1961 оной октябрийн 24, вторник

Сэн 2 мүнгэн

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИСТИЧЕСКЭ ПАРТИИН XXII СЪЕЗД

ИНФОРМАЦИОННО МЭДЭЭСЭЛ

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XXII съезд тухай

Октябрийн 21-дэ, Москвагай Кремльдэхи съезднүүдэй оршо Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин ээлжээтэ съезд хүдэлмэрээ үргэлжэлүүлбэ.

КПСС-эй Центральна Комитедэй тоосоо, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Программын проекты, КПСС-эй Центральна Шалгалтын Комиссийн тоосоо элидхэлые түбшэн хэлсэнэ.

ЦПС-эй түрүүлэгшэ нүхэр В. В. Гришин, Ново-Укр. районий КПСС-эй XX съездын нэрэмжэтэ колхозой орна бригадын бригадир нүхэр А. В. Гиталов (Кировград-парторганизаци), КПСС-эй ЦК-гэй секретарь нүхэр М. А. тээнэ засадни дээрэ үгэ хэлээ.

даа тээнэ гадаадын ороноудай коммунистическэ, хүдэл-

мэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэд: Болгарийн коммунистическэ партиин ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь нүхэр Тодор Живков, Корейн ажалай партиин ЦК-гэй түрүүлэгшэ нүхэр Ким Ир Сен, Вьетнамай ажалшадай партиин ЦК-гэй түрүүлэгшэ нүхэр Хо Ши Мин, Монголой арадай-революционно партиин ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь нүхэр Юмжагийн Цеденбал съездые амаршалаа. Тэдэниие делегадууд, айлшад халуунаар угтан абаа.

Удшын заседани дээрэ делегадууд болон айлшадай зүг-хөө халуунаар угтагдан гадаадын ороноудай коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэд: Кубын нэгэдэмэл хубисхалта эмхинүүдэй хүтэлбэрийн гэшүүн нүхэр Блас Рока, Индонезийн коммунистическэ партиин ЦК-гэй түрүүлэгшэ нүхэр Дипа Нусантара Айдит, Индийн коммунистическэ партиин Национальна Соведей генеральна секретарь нүхэр Адждж Кумар Гхош съездые амаршалаа.

КПСС-эй Центральна Комитедэй тоосоо, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Программын проекты, КПСС-эй Центральна Шалгалтын Комиссийн тоосоо элидхэлые съезд түбшэн хэлсэжэ үргэлжлөө. Ногинскэ районий Купавинска нарин сэмбын фабрикийн мастерай туһалагша М. И. Рожнева (Москвагай областийн парторганизаци), СССР-эй Министруудэй Соведей Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо А. Н. Косыгин, КПСС-эй Краснодарай хизаарай комитедэй нэгэдэхи секретарь Г. И. Воробьев, Арменийн компартиин ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь Я. Н. Заробян заседани дээрэ үгэ хэлээ.

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИСТИЧЕСКЭ ПАРТИИН XXII СЪЕЗД

Октябрийн 19-эй

дөнгөнэй заседани

КПСС-эй XXII съездын

19-эй үдэшын за-

дээрэ Грузийн КП-гэй

нэгэдэхи секретарь

В. П. Мжаванадзе,

КПСС-эй ЦК-гэй РСФСР-тэ-

ргой Түрүүлэгшын ор-

нүхэр Г. И. Воронов үгэ

хэлээ. Тэдэниие

нэгэн хүнүүдтэ шүтэн

э ябадалые, тэрэнэй

хойшолонгуудые усад-

артийн ажабайдалай

э ёһо гуримые, хамтаа

түблэрилгын гол ёһые

түхэй асуудалай сэр-

гэнээр, зоримгойгоор,

хээр табигданан ушар

хэна Комитедэй, нүхэр

Хрущевой өөрын угаа

яа болон. Энэ хадаа

яа, гүрэнэй, соёл сурта-

дэлэрийн бүхы нэлбэ-

дэ хайнаар нүлөөлөө,

дунда партиин нэрэ

улам дээшлүүлээ,

на үргэн олонитын

зэдхи бадаруулаа,

тэ байгуулалтые бүри

нөө гэжэ Грузийн КП-

гэй секретарь В. П.

надзе хэлээ.

Аналис хүсэнуудэй зүг-

улай тохолодлуудад

а, Советскэ правитель-

сэбан шухала хэмжээ-

бүхы совет арад шэн-

эрийн ажалшад дэм-

ийлан тухай нүхэр

надзе тогтожо хэлбэ-

шын таба-зургаан жэ-

рша соо Грузийн про-

ностиин хурдан түр-

дүгжэлэн тухай, оро-

ооо ажахые хүгжөөн

тэ талаар партиин

яна Комитедэй аба-

хэмжээ-ябуулгануудай,

туу дундануудые хур-

дүгжэлэн шийдхээр,

ЦК-гэй пленумүүдэй

ай ашаар республикийн

ажакын бүхы халбар-

ирид ехээр дэбжэн

дрэм ухаанай үзгэдөө

нөөр халбаран ба-

түхэй нүхэр Мжавана-

дзе хэлээ.

Орондо коммунизм

аха зол хуби би-

таба. Зохёохы ажал-

байгаа марксизм-ленинизмын энэ элитэ ехэ документые Россин зургаан миллион коммунистууд бултадаа эхээр найшаагаа гэжэ үгэ хэлэгшэ съездэ элидхэ. Бүхы коммунистуудай дура хүсэлые, республикийн хүн зоной булта-найнь хүсэл эрмэлзэлые элирхэйлэн мэдүүлхэ зуураа, Никита Сергеевич Хрущев түрүүтэй КПСС-эй ленинскэ Центральна Комитедэй политическэ хараа шугамыс, бодото ажал-ябуулгыс бидэнэр бүрин хүсэдөөр дэмжэнэбди гэжэ нүхэр Воронов хэлээн байна.

Коммунизмын материално-техническэ үндэһэ нуури табилгада Россин Федерацийн дүүргэхэ ехэ үүргэ тухай Г. И. Воронов саашан хэлээ. РСФСР хадаа ороной бүхы промышленна продукция гурбанай хоёр хуби шахууе, машина бүтэлгын продукция дүрбэнэй гурбан хубие, химическэ промышленностин—табанай дүрбэн хубие бүтээдэг, бүхы дээрэ худалдаа наймаанда гаргадаг ороно тарянай хахаднаа ехыне ургуулан абадаг юм. Имагтал ээлжээтэ хоёр съездын хоорондо Россияда 2875 промышленна томо предприятия баригдаа. Волга дээрхи Ленинэй нэрэмжэтэ, партиин XXII съездын нэрэмжэтэ асари томо электростанцинууд, Курскын суранзата аномалиин түрүүшын руднигууд, шэнэ металлургическа предприятия нууд ашгалладаг үгтөө. Сибирийн болон Алас дурна зүгэй промышленность үргэдхэгдөө. Шэрэм, булад хайлуулга, прокат бүтээлгэ, нефть абалга долоон жэлэй түсэбэй даалга-баринуудые ажыха ябана.

Эдэ бүхы туйлалтанууд хадаа хорин жэлэй турша соо РСФСР-эй промышленна үйлдэбрийн хэмжээ 5,8 дахин дээшлүүлхэ—угаа ехэ зорилгыс бэсүүлхэдэ таарам-жатай хайн үндэһэ нуури боложо үгэнэ гэдэ үгэ хэлэгшэ тэмдэглээ.

Россин—тала дайда хизаар-гүй үргэн ехэ. Имагтал таря-найнь газар 132,2 миллион гектар талмайе эзэлдэг юм. Коммунистическэ общество бай-гуулха заатагүй шухала нүхэ-сэл боложо али бүхы талааа хүгжээн, ашаг ехэтэй хүдөө ажахые халбаруулха хэрэгтэ Россин Федерацийн ажалшад ехэ туһа нэмэри оруулха үүр-гэтэй гэжэ нүхэр Воронов саашан хэлээн байна.

Хүдөө ажахын бүхы халбаринуудые хүгжөөн дэбжээхэ талаар нүүлэй жэлнүүдтэ партиин Центральна Комитедэй хэһэн тон ехэ хүдэлмэри тухай тогтоходоо, парти болон ара-дые ленинскэ үнэн зүб хараа замнаа хадгуулулхыс оролдон партида харша бүлэгтэ хабаа-дагшадай гаргадаг нэдэлгэ-нүүдэй ямар ехэ аюултай муу-хай байһанинь мүнөө илан-гаяа эли тодо болоод байна гэжэ Г. И. Воронов онсолон тэмдэглээ.

Хүдөө ажахые хүгжөөн дэб-жээхэ зорилготой программын ёһоор хараалагдаһан асарин ехэ шэнэ тоонуудые тэрэ нэр-лээ. Хорин жэлэй эсэс хүртээр

Россин Федераци хүдөө ажа-хын продукциян юрэнхы хэм-жээн 3,6 дахин нэмэхэ ёһотой. Жэлэй турша соо 12 миллиард пүүд хүртээр орооһо таряан абаха болоно. Газар таряа-лан болон мал ажалые ашаг ехэтэйгээр эрхилэгшэй наа, нимэ түргэнээр хүгжэхын арга-гүй гэжэ үгэ хэлэгшэ тэм-дэглээ.

Газараа бүри хайнаар ашаг-лахын, тарилгын талмайн ху-бааралгыс хубилгахын, ургаса багыс үгэдэг ургамалнуудай орондо хайн ургаса үгэдэг тар-яра тариад болохын, эрдэм ухаанһаа үндэһэлэн газар тар-яалангаа эрхилдэг болохын түлөө полиин ажалшадай, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй хэ-жэ байһан тэмсэл тухай нүхэр Воронов хэлээ. Сааша-даа орооһо таряанай урга-сыс республикийн подинууд дээрэ 10 центнер хүртээр дээ-шлүүлхэ гэжэ шийдхэгдэнхэй. Тарилгын талмайн хубаарал-гыс КПСС-эй ЦК-гэй РСФСР-тэхи Бюро, республикийн Ми-нистрүүдэй Совет хаража үзөөд, баталһан байна. Энээ-һэй ёһоор орооһо ургамалнуудай тарилга 24 миллион гектараар үргэдхэгдэхөөр ха-раалагдаханай.

Мал ажал нилээд хүгжөө. Мяха абалга нёдондо жэл 1955 онойхидо орходоо 31 процентээр, һу хаалга—40, нооһо хайшалдаа—27, үндэг абалга 46 процентээр нэмэ-һэн байха юм. Гэбэшье эдэ туйлалтанууд үшөөл дутамаг гэжэ мэдэрхэ хэрэгтэй гээд Г. И. Воронов хэлээ. Респу-бликийн колхоз, совхозууд зарим продуктуудаар, илангаяа мяхаар хүн зонийнгоо хэрэг-лэмжые мүнөөдөө хүсэдөөр хангажа шадангүй. Зүгөөр бидэ саашанхи хараа за-муудаа, ехэ арга боломжнууда-аа элээр харанабди. Россин Федерацийн колхоз, совхозууд арга боломжнуудаа тооложо үзөөд, хорин жэлэй турша соо мяха абалгыс 4 дахин шахуу, һу хаалгыс 2,9 дахин нэмэхэ гэжэ шийдээ.

Газараа зүбөөр ашаглаха гэжэ хүдөө ажахын продукт-нуудые бүри элбэгээр абаха үндэһэ нуури болоно гэжэ нэр-лэхэ зуураа, газар таряалан-гай талаар хуушарһан арга-нуудые хэрэглэхыс үшөөл оролдодог хэдэ хэдэн област-нуудай хүтэлбэрилэгшэдыс, зарим эрдэмтэдыс хурсаар шүүмжэлһэн байна.

Хүдөө ажахыс хаа хаанагүй эрдэм ухаанһаа үндэһэлэн эр-хилдэг, газарыс ашагтайгаар элдэлэг болохын тулада совет-скэ органуудтай хамта партиин обкомуудай, крайкомуудай, КПСС-эй ЦК-гэй РСФСР-тэхи Бюрогой хэмжээнүүдыс абажа байһан тухай Г. И. Воронов хэлэхэдэ, энэ талаар эдэбхитэйгээр хүдэлмэрилжэ байһан гайхамшагта эрдэмтэ-дэй, хүдөө ажахыс сэхэ эрх-лэгшэдэй нэрэнүүдыс дурдаа. Мун ойрын сэг соо республи-кийн хүдөө ажахын бүхы орга-нууд городууднаа хүдөө гар-гадаха гэжэ тэрэ хэлээ.

Россин Федераци дотор 1785 туршалгын-жэшээтэ станци-нууд байгуулагдаад, республи-кийн бүхы колхоз, совхо-зуудта шэнэ, түрүү юмэнүү-дыс тараан дэлгэрүүлдэг боло-жо байна. Гэбэшье зарим туршалгын жэшээтэ ажахы-нууд үнэхөөрөөл бодото хайн үлгэр жэшээ үшөө харуулан-гүй. Туршалгын-жэшээтэ ажа-хы бүхэнэй хүдэлмэрийн түрүү арга методуудые дэлгэрүүлдэг бодото университет болохын тулада партиина, советскэ ёһо-нууд оролдодог гаргаха ёһотой гэжэ Г. И. Воронов тэм-дэглэбэ.

Хүдөөдэ партиин ябуулха эмхидхэлэй хүдэлмэри, кадр-нуудыс шэлэн оложо, зүбөөр хубааридан табиха тухай нүхэр Воронов нилээд дэлгэрэн-гыгээр хэлээ.

Нүхэдүүд! Хүсэд нэгэн на-налтайгаар, угаа ехэ эдэбхи хэшээлтэйгээр үнэгэржэ байһан манай съездын хүдэлмэриние Эхэ орон дээгүүрнай бадарһан коммунизмын туяа гэрэлтүүл-нэ. Үүрэй сайһанай нүүлээр үдэр болодог шэнгээр удаха-гүй коммунизм парн манда-хал. XXII съезд парти болон

арадта агууехэ зорилго табиг-лан замыс эли тодоор заажэ үгэнэ. Съездын шийдхэ-бэрнүүдээр эзбсэгжэһэн би-дэнэр шэнэ программын туг доро жагсажа, энэ замаар—ленинскэ замаар, тиймэһээ үнэн зүб, тиймэһээ иалта түгэлдэр замаар бүри түргэ-нөөр урталһаа дабшаабди!—гэжэ Г. И. Воронов үгынгөө түгэхэдэ хэлээ.

Октябрийн 20-ой үглөөнэй заседани

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XXII съезд Кремльдэхи съезднүүдэй ордон соо имагта ехэ зоригжолтой-гоор, нэгэн ханалтайгаар, няг-та жагсаалтайгаар дүрбэдхэи үдэрөө хүдэлмэрилжэ байна. Парти болон оронойнгоо гара-һан зам тухай, экономико бо-лон соёл болбосоролой хүсэн түгэлдэр дэбжэлтэ тухай, коммунистическэ общество бай-гуулгын асари ехэ шэнэ арга боломжонуд тухай делега-дууд омогорхолтойгоор хэлэ-нэ. Үгэ хэлэгшэд КПСС-эй Центральна Комитедэй ажал-ябуулгыс ехэтэ найшаа-гаад, совет арадта, бүхы хүн түрэлтэндэ Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин шэ-нэ Программын түүхэтэ удах-шанартай байһаниие тэмдэг-лээ.

Октябрийн 20-ной үглөөнэй заседани нэгэдэжэ, нүхэр Н. В. Подгорный түрүүлэг-шээр хууба.

Азербайджанай коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй нэгэдэхи секретарь нүхэр В. Ю. Ахундовта үгэ үг-тэбэ. Н. С. Хрущевой элидхэл-нүүд соо манай ороной, мүн бүхы хүн түрэлтэнэй саашадаа хүгжэхэ асуудалууд үргэ-нөөр харуулагдаа, дэлхэй дээр тохёолдоһон байдал марк-сизм-ленинизмын тобиололой үндэһөөр тайлбарилгадаа. Тиймэһээ энэнь мүнөөнэй ор-шон байдалда марксизм-ле-нинизмыс шэнээр хүгжөөлгын жэшээ болохо юм гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Һүүлэй жэлнүүдтэ, илан-гаяа КПСС-эй XX съездын бо-лоһоной нүүлээр, мүн ганса нэгэ хүндэ шүтэдэгэй хорото хойшолонгуудай үгы хэглэһэ-нэй, партида харша бүлэглэ-лэй бута сохигдоһоной нүүлээр манай орон асари ехэ ал-хамаар коммунизмда дабша-жа ябана. Энэ хадаа ЦК-гэй хүтэлбэридэ Ленинэй заабари хэрэглэдэг байһанай аша үр-гээшэ, ленинизмһээ худжан сухарһан али бүхы ушар-нуудта эсэргүүсэжэ эрид шан-гаар тэмсэһэнэйнь аша үр-гээшэ. Бүхы партияга хамта Азербайджанай коммунист-нууд КПСС-эй Центральна Комитедэй бэлүүлдэг Лени-нэй хараа шугамыс хүсэдөөр дэмжэн найшаана. Науца коммунизмын гайхамшагта зо-хёол бологшо КПСС-эй шэнэ Программа зохиёһонинэй ЦК-гэй ажал-ябуулгын эрхим дээжэ гэшээ гэжэ оратор тэм-дэглээ.

Зүүн зүгэй арадуудта жэ-шээ харуулха республика бо-лоһой гэжэ Ленинэй ханажа ябадаг байһан Совет Азербай-джанай тэмсэл, илалтын ал-дарта зам тухай хэлэхэ зуураа, Ахундов промышленностин дэбжэлтэ тухай тоо мэдэнуү-дыс харуулаа. Съездын урда тэ абаһан уялануудаа рес-публикийн промышленностин болзороһон урид, октябрийн 1-дэ дүүргээ гэжэ съезддэ мэдэсэбэ.

Азербайджанай партийна организаци КПСС-эй Цент-ральна Комитедэй найдагтай түшэг тулгуурин саашадаа-шыс боложо байха юм, лени-низмын ба пролетарска интер-национализмын тугые үлдэ-рөөр үргэжэ ябаха, респу-бликийн үмэнэ табигданан зорилгонуудые амжалттайгаар шийдхэхэ, орон соогоо комму-низм байгуулгада ехэхэн ху-битаяа оруулха байха гэжэ үгынгөө түгэхэдэ мэдүүлээ.

Удшын заседани дээрэ аха-дүү партинуудай түлөөлэгшэ-дэй хэлэһэн үгыс биднэр бу-лаараа гүн ехээр ноирхон шагнаабди гэжэ СССР-эй

Культурын министр нүхэр Е. А. Фурцева хэлэнэ. Улас-хоорондын коммунист болон хүдэлмэришэнэй бүхы хүдэ-лөөнэй зүгһөө угаа ехэ этигэл найдабарида КПСС-эй хүр-тэһэндэнь омогорхонобди. Би-дэнтэй нэгэн ханалтай дай-шалхы нүхэдэймнай энэ эти-гэл найдабари биднэртэ, советскэ коммунистуудта угаа үнэтэй юм. Энэнь Ленинэй зүб замаар манай партиин ябажа байһан тухай ойлгосотойгоор хэлэнэ.

СССР-тэ мүнөө сагай хү-нүүдэй хараһаар байтар агуу-ехэ культурна революци боло-лоо гэжэ нүхэр Фурцева хэлэ-бэ. Мүнөө биднэр түгэлдэр хүсэтэ социалистическэ эконо-микороо, совет эрдэм ухаан, соёл болбосорол, искусствын-гаа гайхамшагта хүгжэлтөөр омогорхохо эрхэтэйбди.

Манай ороной арадуудай бата бэхи хани барисаан үн-дэһэ яһатанай культурануудай ургалта, баялагта хадаа партиин ехэхэн туйлалта гээ-шэ. Жэшээлхэдэ, Советскэ Союзай арадуудай 89 хэлэ-

СССР-эй арадуудай бата бэхи нэгэдэл, аха дүүгэй хани барисаан—манай олоациональна социали гүрэнэй хүсэн түгэлдэр байха, бурьялан хүгжэхэ булаг мандажа, бэхижэжэ байг лэ!

(Агууехэ Октябрийн социалистическэ революцийн 44 жэлэй ойдо зорюулжа КПСС-эй ЦК-гэй гаргаһан Урянуудһаа).

Һүүлэй жэлнүүдтэ уран зу-раашад, скульпторнууд ехэ амжалта туйлаа. Киногой хүгжэлтөөр горьтойхон алхам хэгдээ. 50 онуудай ехээр орон соомнай киностудииуд жэлэй 6—7 картина гаргажа байгаа наа, үнэгэрлэжэ элдэ уран-найханай 100 гаран фильм бии болгодоо. Оюун бэлнгтэй ре-жиссернууд, артистууд кино-гой талаар урган гараа. 1956 онһоо 1961 он хүртээр орон соомнай 3 мянган кинотеатр баригдаа.

Нүхэр Фурцева олоной ха-баадаг искусствын угаа ехэ дайласа тухай хэлэнэ. Мүнөө орон соомнай 600 шахуу са-модельтэ театрууд, 500 мянга гаран элдэб ялзын бүл-гэмүүд бии юм. Тэдэниие 9 миллион гаран хүн хабаадал-саа. Соёл культурын 7 мян-ган университет болон жур-гуули, һайн дуратанай олон киностудии бии болгодоо.

Советскэ социалистическэ соёл культура хадаа хархис хүсэнуудтэ эсэргүү үзэл сурта-лай тэмсэл ябуулха хурса, эршэ хүсэтэ эзбсэг мүн гэшээ гэжэ нүхэр Фурцева хэлэбэ. Тэрэ хадаа арадуудай хани барисаанай, эб найрамдалай бадаран мандалын түлөө тэм-сэлэй һайн байхан хэрэгтэ, коммунизм байгуулгын агуу ехэ хэрэгтэ үнэн сэхээр туһал-на.

Ленинэй түсэбүүдэй нимэ үргэнөөр, баатарлигаар сье-лүүлэгдэжэ байһан, Ленинэй һургаал заабаринуудые даха-жа, олон зуун миллион хүнүү-дэй абажа байһан, комму-низмда хүн түрэлтэнэй онохо түүхэтэ замыс энэ хэтэ мүн-хын һургаалай хурсаар гэрэл-түүдэжэ байһан нимэ гайхам-шаг сагта ажаһууха, ажалла-ха—ямар ехэ зол гэшээб!

КПСС-эй Горьковско обко-мй нэгэдэхи секретарь нүхэр Л. Н. Ефремов трибуна дээрэ гарла.

Ленинэй агууехэ партияр, Эхэ ороноороо омогорхон, бүхы коммунистууд, бүхы совет хүнүүд Центральна Комитедэй политическэ, эмхидхэлэй үргэн ехэ ажал-ябуулга тухай, КПСС-эй Программын проект тухай нүхэр Никита Сергеевич Хрущевой элидхэлүүдыс нэгэн дуугаар найшаагаа, ехэ баяр баясхалантайгаар угтан абаа.

Манай партия, совет арад-та, бүхы хүн түрэлтэндэ КПСС-эй XX съездһээ хойшо үнэгэрлэн усын түүхэтэ удах-шанартай байһаниие Цент-ральна Комитедэй тоосоон угаа мэргэн зүбөөр харуулаа гэжэ нүхэр Ефремов тэмдэг-лээ.

Партине Ленинэй замнаа хадгуулулха гэжэ нэдэһэн, партида харша мого болоһон бүлэглэлыс эрид шууд элирүү-лэн бута сохиёһонинэй Цент-ральна Комитедэй агууехэ багьяа гэшээ. Партиин ленин-скэ хараа шугамада Молотов,

(Үргэлжэлэлыс 2-дохи нүүртэ)

МКСКЕА. Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XXII съезд. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: съездын президиумдэ.

ТАСС-эй фотохронико.

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИСТИЧЕСКЭ ПАРТИИН XXII СЪЕЗД

(Үргэлжэлэ. Эхнийнх
I-дхи нүүрт)

Каганович, Маленков, Ворошилов, партияда харша бүлэглэлд хабдагдан бусад хүнүүд шалгарал довтолгоодо, партия болон гүрнэй олон кадрнуудыг хэлхэн мүрдэж байһанайнгаа түлөө тус тустаа харюусалга дааха ябадалһаа худжан зайсахыг оролдоһон юм.

Партияда харша ябуулгынгаа түлөө Маленков манай ленинскэ партияг эргэдэг байха ёһогүй гэжэ үгэ хэлэһэн делегадуудай һанамжыг манай партияна организацин коммунистууд дэмжэнэ.

Нүхэр Ефремов областин промшленности хугжөөхэ асуудалнууд тухай тогтон хэлэ.

Горьковский областин партияна организаци, бүхы ажалшад КПСС-эй шэнэ Программыг амжалттайгаар бэлүүлхын тула бүхы хүсээ зориулха, манай орондо коммунистическэ общество байгуулгын бүгдэ арадай хэрэгтэ хубитгара оруулха юм гэжэ партиян XXII съездыг пайдуульһын, хүхэрлүүд, зүбшөөгт гээд нүхэр Ефремов үгээ түгээхэб.

Тэрэнэй һүүлээр Мандатна комиссин элидхэл шагнаха гэһэн дуралхал абтаа. Мандатна комиссин түрүүлэгшэ нүхэр В. Н. Титовто үгэ үгтэб.

Советскэ Союзай Коммунистическэ парти бүхы арайһаа дура ингалдаар, хизааргүй ехэ этигэл найдаабар хүрээлэгдэн, өөрынгөө зэргэнүүдэ ялгаар жагсаан, бүхы гүшүүдэйнгэ пэгдэлхы хэзээ хэзэйнхнээ ехээр батдахан XXII съезддэ ерээ гэжэ элидхэлхэ хэлэнэ.

Партияда хүдэлмэришэн ангийн, колхозно таряашадай, интеллигенциин эрхэм түлөөлэгшэдэй саг үргэлжэ нэмэн орожо байһанһын ажалшан арад түмэнгүй КПСС-эй нягта холбоо барисаатай байһыг харуулна.

КПСС-эй XX съездын һүүлээр үгэрлэнх үе соо парти тоогоороо хоёр миллион 500 мянган хүнөөр гэхэ гү, али гурбаанай нэгэ хубиһаа үлүүгээр ургаһан байна. Партия Москвагай, Ленинград, Свердловск, Горьковский, Челябинск болон бусад томо организацинууд нилээд ехээр ургаһан байна. Украин, Белоруссин, Узбекистан, Латви, Эстонин, Молдавин, Таджикистанай компартинууд өөһдүйнөө зэргэнүүдэ 1,5 дахинһаа үлүүгээр үргэхөө.

Мүнөө КПСС-тэ партиян 8 миллион 872 мянга 516 гүшүүд, партиян гүшүүн 843 мянга 489 кандидатуд, бүхы дээрэ 9 миллион 716 мянган коммунистууд тоологдоно. 10 миллион шахуу коммунистууд хадаа совет арадай шалгаран хатуужаһан манлай гэзшэ.

Партиян XX съезд КПСС-эй зэргэнүүдэй пэгдэлхы, нягта жагсаалыг бэхжүүлхэ хэрэгтэ иматга шухала үүргэтэй байһан юм. XX съезд дээрэ нүхэр Н. С. Хрушев элидхэл хэлэһэн, ганса нэгэ хүндэ шүтэдэг ябадалыг Ленин шэнги хурса шалгар шүүмжэлһэн, тэрэнэй хоротой хойшоолонгуудыг эрид шууд буруушааһан юм. Энэһиниһэн бүхы партиянай, бүхы совет арадай хүсэдөөр, нэгэн дуугаар найшаагаа һэн. Тини ажабайдалһаа, партияһаа, арад түмэнһөө танаран бирагүй бүлэглэл манай партияг нэгэн хараа шугамһаан, Ленинэй зааһан замһаа хадгууульхыг нэгдэжэ, съездын шийдхэлбэринуудтэ эсэргүүсэн тэмсэһэн байгаа.

Партияда харша бүлэглэлхыг бута сохино, холдохон зайсуулаа, партиянай өөрынгөө ленинскэ Централна Комитетдэ тойрон улам ялгаар жагсаһан, коммунизм байгуулгын шэнэ талаанууд тэниһ ургаһаа хурдан түргэнөөр дабиһаһан байна.

КПСС-эй XX, XXI съездынүүдэй шийдхэлбэрн бэлүүлэн, партияна организацинууд болбол партияна ажабайдалай ленинскэ ёһо гуримнуудыг хамтаараа хүтэлбэрлэлгын гол ёһо нэгдэхэ, парти доторой демократиче ашныг талаарын хугжөөхэ, коммунистуудай элбэхы үүсхэлхы, шүүмжэлэл ба өөрынгөө шүүмжэлэлхыг дэлгэрүүлхын тула ехэ хүдэлмэри ябуулаа. Партияна эхн организацинууд эмхидхэлэй, политическэ талаараа улам бэхжүүлэгдэлэй, парти болон правительствын табиган зорилгонуудыг дүүргэхын түлөө тэдэнэй үүргэ харюусалганы дэшилһэн байна.

КПСС-эй XX съезд дээрэ

хэгдлэн Мандатна комиссин элидхэл соо тэрэ сагта 7356 колхознууд парторганизацн үгы байһан юм гэжэ тэмдэглэгдэ һэн. Мүнөө бүхы колхознуудта булалдан шахуу парторганизацн бин болонхой. Совхозуудай партияна организацинууд шилээд томо болгодо.

Парти доторой демократиче хугжөөхэ хараа шугамаа эрид шууд бэлүүлэн, КПСС-эй Централна Комитет XXII съезддэ түлөөлэлгын тоо хэмжээг шилээд ехэ болгоо. КПСС-эй XIX, XX съездынүүдтэ шийдхэлхэ дуутай нэгэ делегат партиян 5 мянган гүшүүдтэ һууһагдаһан юм. Мүнөөнэй съезд дээрэ шийдхэлхэ дуутай нэгэ делегат партиян 2 мянган гүшүүдтэ, зүбшээ дуутай 1 делегат—партиян гүшүүнэй 2 мянган кандидатудуудтэ түлөөлэнэ.

XXII съезддэ шийдхэлхэ эрхэтэй 4.408 делегадууд, зүбшээ эрхэтэй 405 делегадууд, бүхы дээрэ 4.813 делегадууд гэхэ гү, али энэһэн урда тээ болоһон гурбан съездын али алаһаанһа 3,5 дахин олон делегадууд һууһагдаа.

Бүхы парторганизацннуудта КПСС-эй Устав, Централна Комитетдэй тогтоһон түлөөлэлгын нормо паринаар сахин, КПСС-эй XXII съездын делегадуудыг һууһагдаа болоо гэжэ Мандатна комисси тодорхойло.

Съезддэ ошохоор һууһагдаһан бүхы делегадууд шухала олонхи дуу абтаа. Съездын бүхы делегадуудай эрхэ түлөөлэлхы үүнэтэ гэжэ комисси мэдэрэ.

65 арад, үндэһэ яһатанай делегадууд съезд дээрэ түлөөлэгдэ. 1.158 партияна хүдэлмэрилэгшэд, 465 совет хүдэлмэрилэгшэд, профсоюзай болон комсомолой 104 хүдэлмэрилэгшэд шийдхэлхэ эрхэтэйгээр съезддэ һууһагдаа.

Съездын шийдхэлхэ дуутай делегадуудай дунда промшленности, транспортын, хэлхээ холбооны, барилгын 1.391 хүдэлмэрилэгшэд бин юм. Тэдэнэй 984 хүннэй хүдэлмэрилэгшэ, бригадирнууд, мастернууд болоно. Энэнь шийдхэлхэ дуутай бүхы делегадуудай 22,3 процентн болоно. XX съезд дээрэ тэдэнэр 12,2 процент байһан юм.

Хүдөө ажахын 748 хүдэлмэрилэгшэд съездын шийдхэлхэ дуутай делегадуудар һууһагдаа. Тэдэнэй 469 хүннэй гэхэ гү, али съездын шийдхэлхэ дуутай делегадуудай 10,6 процентн колхознигууд, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэ, бригадирнууд, колхоз болон совхозуудай фермэнүүдэ даагшад болоно. Партиян XX съезд дээрэ 4,9 процентн колхознигууд, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэ, бригадирнууд байһан юм.

Шийдхэлхэ дуутай 4.408 делегадуудай 2.312 хүннэй дээрэ эрдэмтэй, 230 хүннэй—хүсэд бэшэ дээрэ, 665 хүннэй дунда эрдэмтэй. Энэнь шийдхэлхэ дуутай делегадуудай 72,8 процентн болоно. 975 инженернууд болон экономистнууд, 260 агрономууд, ветврачууд, зоотехнигууд болон хүдөө ажахын бусад мэргэжэлтэд, 379 багшанар, врачуд, юристууд, журналистууд съездын делегадуудар һууһагдаа. Съездын хүдэлмэрилэгшэ 226 эрдэмтэд хабдагласана.

Геройнууд - космонавтууд Ю. А. Гагарин, Г. С. Титов съездын делегадуудар һууһагдаа.

45 уран зохиолшод, уран зураашад, композиторууд, артистууд съезддэ һууһагдаа.

Шийдхэлхэ эрхэтэй делегадуудай дунда сэрэгшэ алба хэгшэ 305 хүн бин байна. Хүтэлбэрлхы хүдэлмэрилэгшэ залуу кадрнуудыг дэбжүүлхэ талаар дагдалнууд бин байна гэжэ КПСС-эй XXII съезд дээрэ шангаар шүүмжэлэгдлэн юм. Партияна организацинууд энэһэнэй шухала тобиолол хэжэ, дүй дүршэлтэй, шалгарһан кадрнуудыг залуусуулайт зүбөөр тааралдуула тухай анхараала табяа. Энэнь XXII съездын делегадуудай бүрилдэлгэнэ тодорхойгоор харагдаа.

Партияна стажайнгаа талаар съездын делегадууд ниймээр хубариа: 42 делегадууд Агууехэ Октябрийн социалистическэ революциин урда тээ партида ороо. Делегадуудай 1,3 процентн 1917—1920 онуудта, 7,7 процентн 1921—1930 онуудта, 22 процентн 1931—1940 онуудта, 26,6 процентн 1941—1945 онуудта, 23,1 процентн 1946—1955 онуудта, 18,4 процентн 1956 ондо ба хойшонхи жэлүүдтэ партида ороһон байна.

КПСС-эй XXII съезддэ 1.073 эхэнэр делегадуудар һууһагдаа. Энэнь бүхы делегадуудай 22,3 процентн болоно. XX съезд дээрэ 15,3 процентн эхэнэр делегадууд байһан юм. Тэрэнэй һүүлээр нүхэр Титов зүбшээхэ эрхэтэй делегадуудай бүрилдэлхыг харуулаа.

Шийдхэлхэ ба зүбшээхэ эрхэтэй бүхы делегадуудай 84,1 процентн Советскэ Союзай орденууд болон медальнуудар шагнагданхай гэжэ үгыгөө түгээхэлдэ тэрэ тэмдэглэгдэ. Делегадуудай дунда Советскэ Союзай 99 Геройнууд, Социалистическэ Ажалай 478 Геройнууд, Ленинэй болон Сталиной шагнуудай 203 лауреатууд бин байна.

КПСС-эй XXII съездын делегадуудай бүрилдэлхэ юу гэршүүлгэд гэхэдэ, партиян хүсүүд саг үргэлжэ ургажа, тэрэнэй кадрнууд олонингын дунда ябуулагдааг эмхидхэлэй, политическэ хүдэлмэринн шэнэ дүй дүршлөөр улам баяжаа, коммунистическэ байгуулалтын үдэр бүрин ажал хэрэгтэ ходо хабдаһан, үзэл бодолойгоо талаар улам хатуужана гзбэ.

Съездын делегадууд Мандатна комиссин элидхэлхыг нэгэн дуугаар найшаагаа.

Трибуна дээрэ СССР-эй Наукануудай академин президент М. В. Келдыш гараба. Бүхы кол асуудалнуудар дэлхэйн эрдэм ухаанда гол һуури эзэлхэ гэһэн зорилгыг совет эрдэмтэдэй үмэнэ партиянай табига гэжэ тэрэ хэлэнэ. Совет эрдэм ухааа хүгжөөхэ хэрэгтэ парти болон арадай угаа ехэ анхарал оролдоло гарганаһын ашаар тон шухала асуудалнуудар түрүү зэргэдэ ябаһагдн.

Манай эрдэм амгалан ажалда ядэрна хүсэ хэрэглэхэ аргануудыг анха түрүүн заагаа. Физикын, математикын, химин, биологийн, геологийн совет олон зүйлнүүдэр хэрэгтэ эрдэм ухааа хүгжөөхэ хэрэгтэ парти болон арадай угаа хүндэнэ улам бүрн ургажа байһанхай.

Советскэ Союз эгээн түрүү зэргын реактивна, ракетнэ техникэ байгуулаа. Совет хүнүүд түбүнүүд хоорондын харилсаа холбооны саг үеһе нэгтгэ.

Партиян Программын проектын табиган зорилгонууд саашадаа эрдэм шынжэлэлхыг угаа ехээр дэбжээхемнай эринэ гэжэ М. В. Келдыш хэлэбэ. Мүнөө сагта промшленность болон эрдэм ухаанай хүгжэлтэ хоорондоо нягта холбоотой юм. Арадай ажахыг найжаруулаа, манай ороной бээ хамгаалха хүсэ дэшээлүүлхэ, соёл культурыг мандалаа зорилгоор тон шухала эрдэм ухаанай гол халбаринуудыг хүгжөөхэ гэжэ эрдэмтэдэй уялган болоно.

Нинтн эрдэмэй асуудалнуудта президент анхараала ехээр хандуулаа. Марксизм-ленинизмыг саашадаа шынээр хүгжөөхэ хэрэгтэнэ эрдэмтэд партида элбхитгэдэг туйлаһаа ёһотой гэжэ тэмдэглэгдэ.

Коммунистическэ партия, тэрэнэй Централна Комитетдэй, нүхэр Н. С. Хрущевой зүгһөө саг үргэлжэ туһалаа, дэмжэлгэ абадаг эрдэмтэд урдаа табигданхай харюусалгай зорилгонуудыг дүүргэхэ байха гэжэ М. В. Келдыш съездыг найдуулаа.

Чехословакиин коммунистическэ партия ЦК-гэй нэгдэлхэ секретарь нүхэр Антонин Новотный трибуна дээрэ гараба.

Алдарта коммунистическэ партия хүтэлбэрээр ябажа бүхы хүн түрэлтэнэй аша туһадаа аха дүй совет арадай зохион байгуулхы, политическэ агууехэ габыаа гарганданһа билдэнэр баясанайда гэжэ тэрэ хэлэ.

Бидэнэр марксизм-ленинизмын хургаалыг саашадаа хүгжөөхэ шэнэ шатын эхи хаража байнабди. КПСС-эй Программын зорилгонууд уласхоорондын коммунист хүдэлмэринэй хубисхалта эршэ хүсые эмхидхэн бэхжүүлхэ, эб найрамдалай, демократичн, социализмын түлөө тэмсэлэй илаха замыг гэрэлтүүлнэ гэжэ нүхэр Новотный хэлэнэ.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партия Программын проекттэй танилсаад байхадаа, тэрэннөө өөрынгөө программа гэжэ тоолоһод, манай ороной бодото арга нөөсые, манай партия ажал-ябуулгыг хараадаа абалсан, ажал хүдэлмэришөөд тус Программыг эрид шууд хүтэлбэр болгохо байһагдн гэжэ нүхэр Новотный мэдүүлбэ.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партия Программын

ма хадаа эб найрамдалай агууехэ программа гэжэ гэжэ нүхэр Новотный тэмдэглэбэ. Чехословакиин делегацин толгойлогшо Чехословакиин коммунистическэ партияһаа, Чехословакиин бүхы арадаһаа Советскэ Союзай Коммунистическэ партиян XXII съезддэ эльгээһэн амаршалгы Н. С. Хрущевто дамжуулан үгэхэдэ, нэрмээ альга ташаглан болоо.

Москвагай эртэ урда сагай Кремль агууехэ олон үйлэ хэрэгүүдэй гэршэнэ байһан юм гэжэ Таджикистанай компартия ЦК-гэй нэгдэлхэ секретарь нүхэр Д. Расулов хэлэбэ. Хүнэй зол жаргалыг бин болгохо эгээн гайхамшагта программа—СССР-тэ коммунистическэ общество байгуулгын программа мүнөөдэр энэ зүбшэн хэлсэгдэжэ байна. Шэнэ Программын проект хадаа манай бүхы партия, нэн түрүүнхэ тэрэнэй дайшалхы штаб болоһо ленинскэ Централна Комитетдэй, газар дэлхэй дээрэ эб найрамдалай, зол жаргалай түлөө эсэхэ сусамайгүй эрэлхэг баатар тэмсэлтэ, Лениний үнэн шаби, оюун элбгэтэ эмхидхэлхэ ба сурталһа Никита Сергеевич Хрущевой толгойлһон КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй ябуулан үүсхэл эхэтэ хүдэлмэринн үрэ дүн гэршэнэ.

КПСС-эй XX съездын һүүлээр манай ороной туйлаһан асари ехэ амжалтанууд ямаршыг союзна республикын, тэрэ тоодо совет Таджикистанай жэшээ дээрһэнэ тодорхойгоор харагдаа гэжэ нүхэр Расулов хэлэбэ. Республика дотор шынэ промшленность—машин бүтээлгын, электротехническэ промшленность бин болоо. Зуу гаран промшленна предприятинууд болон цехүүд шынээр хүдэлжэ эхилэ.

Хүдөө ажахыг, эрдэм ухаан болон соёл болбосоролыг хүгжөөхэ, ажалшад ажабайдалыг найжаруулаа талаар ехэ хэн амжалтанууд туйлагдаа. Гэбшээ Таджикистанай КП-гэй ЦК-гэй бюорогой ехэ алдуу гаргаггүй һаан, республикынай амжалтанууд бүрн ехэ байха юм һэн гэжэ тэрэ хэлэнэ. Республикын партияна организаци парти болон гүрэнн хууран мэхэлжэ байһан ушар баримтауудта политическэ зүб сэгэлтэ үгэжэ, энэһинээ шухала хургаал абаһан байна.

Партиян съезддэ ажалай бэлэг бэлдэн, республикын хүбэн ургуулагдаһан абан уялгана амжалттайгаар дүүргэ. Тэдэнэр үнэгэршэ жэлэй энэ үеһинхидэ орходо 132 мянган тононо ехэ хүбэн гүрэндөө худалдаа.

Түрэл Коммунистическэ партияда хизааргүй үнэн байдаг Таджикистанай партияна организаци, республикын бүхы ажалшад хадаа коммунистическэ общество байгуулхаа КПСС-эй Программын хангалһан түүхэтэ зорилгонуудыг бэлүүлхын тула хүсэ шадлаа гамнаггүй ажаллаха юм гэжэ нүхэр Расулов хэлэбэ.

Октябрийн 20-ой үдэһын заседани

Үдэһын заседани дээрэ нүхэр Д. С. Полянский түрүүлгшээр һууба. Туркменистанай компартия ЦК-гэй нэгдэлхэ секретарь Б. Овезовтэ үгэ үгтэб.

Коммунистическэ партиянаа, тэрэнэй ленинскэ Централна Комитетдэй түлөө баярлан омогорхон байжа, нүхэр Н. С. Хрущевой элидхэлхэ съездын делегадууд шадлаа. Коммунизм байгуулгын мүнөө үсын байдалда гүн гүнзэгшэ тобиолол энэһэн соо хэгдэнхэй, манай саашанхи хүгжэлтэй эли тодо харгы зам заагданхай.

Партиян национальна политикын ашаар туркмен арадай халбаран хүгжэжэ байһан тухай, коммунизмын гэгээн гэрэлтэ замаар дабижа ябаһан тушаа нүхэр Овезов саашадаа тогтон хэлэбэ. Республика дотор промшленность, хүдөө ажахын үйлдбэрлэйн хүгжэн дабиһан тушаа эли тодо тоо баримтануудыг харуулаа. Хүдөө ажахын гол ургамал болохо хлопот революциин урда тээхитэй сасуулаа, таба дахин ехээр таригдадаг болоо. Пакистан, Иран, Афганистан гэдэг гүрэнүүдэй хамтадаа ургуулдаг хлопотог тухай Туркменистан ургуулан абадаг болонхой.

Туркменистан бүхы дээрээ үзэг бэлэг мэдэхэ орон болоо гэжэ баярлан омогорхон тэмдэглэнэбди. 110-мянган ажал-

шан бүхэндэ 83 студент хүртэнэ. Энэнь Франциһаа хоёр дахин, Турциһаа 5 дахин олон болоно. Дээдэ һургуулинуудта, эрдэмэй эмхи зургаануудта хэлдэ зуугаад эрдэмтэд хүдэлжэ байдаг. 10 мянган хүн зон бүхэндэ 17 врач хүртэнэ. Тингэн гэхэдэнь Америкын Холбоото Штатуудта—12 врач хүртэдэг байна.

Туркменистанай нефтянигууд, малшад, хлопот ургуулагдаһан ажалай туйлаһанууд тухай, арадай ажахын хүгжэжэ арга боломжонууд тухай нүхэр Овезов хэлэнэ. 1980 ондо республика жэл соогоо нефть 40 миллион тонно, газ—86 миллиард кубометр хүртээр абадаг болохо шадалтай. Туркменистанда пластмасса, искусственна волокно, синтетическэ каучук болон нефть-химин бэшэ продуктуудыг үйлдбэрлэн гаргадаг болоо хаа шухала гэжэ оратор тоолоно.

Туркменистанай коммунистууд болон бүхы ажалшад КПСС-эй Программын проект нэгэн дуугаар найшаана. Манай арад бүхы хүсэ шадлаа, шадбари мэргэжэлхэ хамтын хэрэгтэ—шэнэ общество байгуулаа хэрэгтэ зориулха байна.

СССР-эй Министруудэй Советэй Түрүүлгшын Нэгдэлхэ орлогшо нүхэр А. И. Микоянда үгэ үгтэбэ.

Бидэнэр, ЦК-гэй гүшүүд үнэгэрлэн үс соо партиян Централна Комитетдэй ажал-ябуулгын түлөө бүрн хүсэд харюусанабди. Централна Комитетдэй тоосон тухай, партиян Программа тухай элидхэлхүүдэ найшаанабди. Марксизм-ленинизмын тур дорго совет арадай туйлаһан илалтануудай дүнгүүд, Программын гол шухала удха, коммунизм байгуулгын харгы зам эдэ элидхэлхүүд соо харуулагданхай.

Партиян XX съезд партияна ажабайдалда, дэлхэйн коммунист хүдэлмэришэн онсо ехэ удашанартай байгаа гэжэ харуулаа, нүхэр Микоян нигэжэ хэлэбэ:

— XX съездын гол шэгэллэ съездын урда тээхи нэгэн-хоёр үдэр соо гү, али хэдхынхонго соо тодорһон бэшэ юм. Энэ хадаа шугам съездын болохоһоо урда тээ хоёр жэлэй турша соо парти, гүрэнэй бодото ажал хэрэгыг шэнэлхэнэй, нэгэ хүндэ хүгдэн хүдэлмэринн муу үлгэдэлнүүдэ усадхан зайсуулаһан ашаар абтаһан байна.

Тэрэ үедэ Централна Комитет соо партияна хараа шугам болон бодото ажалай гол асуудалнуудар ондо ондоо һанал бодол бин болоһон байгаа. Молотов, Каганович, Маленков, Ворошилов шэнэ ёһоор бодомжолоогүй, дайнай һүүлэй үсын гадаадын, тододын байдалыг зүбөөр сэгнэжэ шаддаггүй, марксистнууд-ленинстүүдэй шэнэ хараа шугамыг ойлгожо шаддаггүй. Эдэнэр хадаа бүхы шэнэ юмэнхэд эсэргүүсэдэг, КПСС-эй XX съездын, Централна Комитетдэй табиган шэнэ асуудалнуудыг буруушааһан байгаа. Энэһинээ һүүлшгэ тээ бүрилдэлхэ, партияда харша бүлэглэлхы гол түлэб Молотов толгойлоо юм. Һүүлээрнэ Булганин, Первухин, Сабуров ба Шенпилов гэгшэд энэ мөжодо оролсоо һэн.

Тинмэ мөжодо орогшод партияна ажабайдалда Лениний зааһан ёһо гурим дахин нэрэгдэхэдэ, ганса нэгэн хүндэ шүтэн хүгдэлгын үлгэдэлхыг усадхан зайсуулаа хэрэгтэ эсэргүүсэдэг байһан юм. Мүн шухала шухала хэмжээ-ябуулгинуудта—гүрэнэй ажахын хүтэлбэрлэйн шэнэлхэхэ, шэнэ газар ашаглаха мэтн хэрэгыг буруушаадаг һэн.

Эдэ бүлэглэлхыдэй эсэргүүсэлтэ юугээр тайлбарилмаар бэ? Нэн түрүүн марксизм-ленинзмдэ эрид харша үздэлэ—ганса нэгэн хүндэ шүтэн хүгдэлхэ ябадалда тэдэнэр бүхы яһа мяхаараа үнэн шадэг байгаа. Манай ороной хүгжэлтнүүд шэнэ үс сагта—үргэн дайласатайгаар коммунизм байгуулаха үедэ ороһыг, хүн түрэлтэнэй хүгжэлтэдэ дэлхэйн социалистическэ системн буюу ехэ үүргэтэй болоһыг, уласхоорондын харилсаануудта империалист лартерин үүргээ орогуй гэгшэн тухай ойлгодоггүй байгаа буюу.

1957 ондо болоһон партиян ЦК-гэй июниин пленум дээрэ энэ бүлэглэлхэ бута сохиулагдан тухай саашанхыг нүхэр Микоян хэлэбэ. Энэ бүлэглэлхэ бута сохёогүй һаа бидэнэр партиян XX съездын

шийдхэлбэринуудыг бодото дээрнэ бэлүүлжэ шаддаггүй, нимэ ехэ амжалта туйлахагүй байгаабди. Нүхэр Н. С. Хрущевтой толгойлдог ленинскэ ЦК, Лениний шгэллэ энэ тэмсэлдэ илан гараа.

Саашанхы нүхэр Микоян партиян шэнэ Программа тухай тогтон хэлэбэ.

Манай партия бүхы ажал хэрэг аха дүү партинуудай зүгһөө найшаагдааг, дэмжэгдэг байна. Гэбшээ Албанин ажалшад партиян хүтэлбэрлэгшэд дэмжэнгүй. Интернационализмын хараа шугамһаа гаража, национальн хүтэлбэрлэгшэдэй орожо байһыг бодото хэрэг харуулна. Албанин ажалай партияда ахир муу байдал тохёолложо байна.

Албанин хүтэлбэрлэгшэд—Энвер Ходжа, Мехмет Шеху гэгшэд орон дотороо марксизм-ленинизмда таарахагүй гурим ёһонуудыг үнэнэй нэгтэрүүлжэ эхилһэн дээрһэнэ, партиян XX съезд дээрэ тодорхойлогдоһон манай партия ленинскэ хараа шугамыг зүбшөөдэггүй байна. Мүнөө болоод байхада эдэнэр Сталинда шүтэн хүдэлмэришэн хан зайсуулаа хэрэгээр өһөд-дүнгөө буруу ябадалыг халхалха ханаатай байна. Энэ муу замһаа холодожо, коммунистическэ партинуудай талада ороол хадаа Лениний партия, совет арадай хани барисаанда найдахадан болохо.

Латин Америкын, илангаа Кубын национально-сулөөрлэлхы хүдэлмэришэн тухай нүхэр Микоян тусгаар тогтон хэлэбэ.

Ямар хайхан үс сагта ажа-һууна гэзшэбиди гээд Эстонин Коммунистическэ партия ЦК-гэй нэгдэлхэ секретарь нүхэр И. Г. Кэбин хэлэбэ. Марксизм-ленинизмын илан мандаа байһан гайхамшагта үс сагта КПСС-эй XXII съезд боложо байна.

Эстонин коммунистууд болон бүхы ажалшад КПСС-эй Программын проектыг нэгэн дуугаар найшаана. Табигданхай зорилгонуудай бодотоор бэлүүлэгдэхэ байһаанда нэгшэ хүн нэгжэлгэнгүй. Коммунизм байгуулга хадаа манай бодото зорилго болонхой. Коммунист ёһоор хүдэлхэ гэжэ хүдэлмэришэн, колхозн, эрдэмт, инженер бүхэнэй—бүхы совет хүнүүдэй пангин уялга болонхой. Партиян Программыг бэлүүлхын тулада бүхы халбаринуудта партиан организацинуудай хүдэлмэриг найжаруулаа шухала. Долоон жэлэй түрүүшын хоёр жэл юһаара соо түсбөө амжалттайгаар дүүргэдэ байхадаа долоон жэлэй түсбэ болзорһоо урид бэлүүлэгдэхэ гэжэ батаар найдахаар. Мүн хорин жэл соо табигданхай асари ехэ түсбүүд бэлүүлэгдэхэ, манай орондо коммунизмын материально-техническэ үндэһэ һуури саг соогоо байгуулагдаха гэжэ мэдэнэбди.

Эстонид хүндэ промшленностиин шухала халбаринууд амжалттайгаар хүгжөөгдэнэ гэжэ оратор мэдүүлбэ. Энэргетикын, машина бүтээлгын, сланцево-химин, барилгын материалнуудай промшленность хүгжэжэ байһанхай. Мүн хүнгэн ба эдэ хоолой промшленность хүгжэнэ. Республикын промшленна үйлдбэрлэйн хэмжээн жэлэй эсэстэ 40 процентээр ургаха гэжэ багсаалагдаа. Долоон жэлэй хараата тоонууд соо 30 процентээр ургаха гэжэ хараалагдаа һэн

